

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня магістра

студентки Бутенко Аліси Тарасівни

академічної групи 073М-21-2

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

на тему Розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності підприємства (за матеріалами ПАТ «Інтерпайп Нижньодніпровський трубопрокатний завод»)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали Швець В. Я.	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Рецензент				
Нормоконтролер	Швець В. Я.			

Дніпро
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту
Швець В.Я.

(підпис)

«26» вересня 2022 року

ЗАВДАННЯ на кваліфікаційну роботу ступеня магістра

студентці Бутенко А.Т. академічної групи 073М-21-2

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

на тему Розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності підприємства (за матеріалами ПАТ «Інтерпайп Нижньодніпровський трубопрокатний завод»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 18 жовтня 2022р. №1144-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретично-методологічний розділ	Теоретико-методологічні основи розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності підприємства	26.09.2022 р. – 23.10.2022 р.
Дослідницько-аналітичний розділ	Аналіз діяльності ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ»	24.10.2022 р. – 20.11.2022 р.
Проектно-рекомендаційний розділ	Проект заходів з розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ»	21.11.2022 р. – 11.12.2022 р.

Завдання видано

Швець В.Я.
(підпис керівника)

Дата видачі «26» вересня 2022 року

Дата подання до екзаменаційної комісії «15» грудня 2022 року

Прийнято до виконання

Бутенко А.Т.
(підпис студента)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра
студентки групи 073М-21-2
НТУ «Дніпровська політехніка»
Бутенко Аліси Тарасівни

на тему: Розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності підприємства (за матеріалами ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ»)

МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ, ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА, ЗАКОРДОННІ РИНКИ, ЕФЕКТ ЕКСПОРТУ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКСПОРТУ

Структура роботи: 107 сторінок комп'ютерного тексту; 23 рисунки; 34 таблиці; 55 джерел посилання.

Об'єкт розроблення – управління експортною діяльністю та конкурентоспроможністю підприємства.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій з розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Основні результати кваліфікаційної роботи магістра полягають у такому: розглянуто теоретико-методологічні аспекти розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності підприємства; проаналізовано господарську та зовнішньоекономічну діяльність ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ»; оцінено конкурентний потенціал підприємства ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ» на турецькому ринку; оцінено економічну ефективність запропонованого проекту та визначено підвищення конкурентоспроможності ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ» після реалізації запропонованого проекту.

Методи дослідження – теоретичного узагальнення та систематизації, економічного аналізу, статистичного аналізу, методи оцінювання конкурентоспроможності, SWOT-аналіз, аналіз якості продукції, метод експертних оцінок, методи оцінки ефективності.

Результати кваліфікаційної роботи магістра рекомендовано для використання підприємствами галузі чорної металургії з метою їхнього виходу на зовнішній ринок.

Сфера застосування – управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства в умовах конкуренції.

Економічна ефективність запропонованих заходів – постачання продукції на ринок Туреччини забезпечить збільшення прибутку підприємства від операційної діяльності на 1509915 тис. грн або на 67,42%.

Значимість роботи – можливість підвищення економічної ефективності господарської, зовнішньоекономічної діяльності та конкурентоспроможності підприємства ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ» в разі практичної реалізації запропонованих управлінських рішень.

ABSTRACT

of qualification paper for the Master's degree
by the student of the academic group 073M-21-2
Dnipro University of Technology
Butenko Alisa

Title: Expansion of sales markets for export products to increase the competitiveness of an enterprise (based on the materials of Public JSC "Interpipe NTRP")

MARKETING STRATEGY, FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY, COMPANY COMPETITIVENESS, FOREIGN MARKETS, EXPORT EFFECT, EXPORT EFFICIENCY

Structure of work: 107 pages of computer text; 23 drawings; 34 tables; 55 reference sources.

The object of development is the management of the export activity and competitiveness of the enterprise.

The purpose of the work is theoretical substantiation and development of practical recommendations for the expansion of sales markets for export products to increase the competitiveness of the enterprise.

The main results of the master's qualification work are as follows: the theoretical and methodological aspects of the expansion of the sales markets of export products to increase the competitiveness of the enterprise are considered; economic and foreign economic activity of PJSC "INTERPIPE NTZ" was analyzed; the competitive potential of PJSC "INTERPIPE NTZ" on the Turkish market was assessed; the economic efficiency of the proposed project was evaluated and the competitiveness of PJSC "INTERPIPE NTZ" was determined after the implementation of the proposed project.

Research methods – theoretical generalization and systematization, economic analysis, statistical analysis, competitiveness assessment methods, SWOT analysis, product quality analysis, expert evaluation method, efficiency assessment methods.

The results of the master's qualification work are recommended for use by enterprises of the ferrous metallurgy industry in order to enter the foreign market.

The field of application is the management of the foreign economic activity of the enterprise in conditions of competition.

The economic efficiency of the proposed measures - the supply of products to the Turkish market will ensure an increase in the company's profit from operating activities by UAH 1,509,915 thousand or by 67.42%.

The significance of the work is the possibility of increasing the economic efficiency of economic and foreign economic activities and the competitiveness of PJSC "INTERPIPE NTZ" in case of practical implementation of the proposed management solutions.

ЗМІСТ

	С.
ВСТУП	5
1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗШИРЕННЯ РИНКІВ ЗБУТУ ЕКСПОРТНОЇ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1 Сутність конкурентоспроможності підприємства та фактори, що на неї впливають	8
1.2 Стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства на зовнішньому ринку	14
1.3 Механізм розробки і реалізації конкурентної стратегії підприємства	24
2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ»	31
2.1 Загальна характеристика підприємства та продукції, що випускається	31
2.2 Аналіз основних показників діяльності підприємства	34
2.3 Аналіз зовнішнього середовища підприємства	37
2.4 Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	39
2.4.1 Аналіз обсягів, динаміки та структури експортних операцій...	39
2.4.2 Індексний аналіз експортної продукції підприємства	43
2.4.3 Факторний аналіз експортної продукції підприємства	46
2.5 SWOT-аналіз підприємства	48
2.6 Модель п'яти конкурентних сил Портера	52
2.7 Діагностування банкрутства для ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ»	53
2.8 Аналіз якості продукції ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ»	57
2.9 Оцінка конкурентоспроможності ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ» за методом ефективності	61

3 ПРОЄКТ ЗАХОДІВ З РОЗШИРЕННЯ РИНКІВ ЗБУТУ ЕКСПОРТНОЇ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ».....	63
3.1 Формування стратегії розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності підприємства.....	63
3.2 Вибір привабливого ринку для збуту експортної продукції ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ».....	65
3.3 Дослідження якості та конкурентоспроможності продукції ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ» на ринку Туреччини.....	71
3.4 Оцінка потенціалу підприємств на ринку Туреччини.....	75
3.5 Організація експортної операції ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ» на ринку Туреччини.....	80
3.6 Оцінка економічної ефективності експорту до Туреччини.....	84
3.7 Економічна ефективність запропонованого проєкту розширення ринків збуту експортної продукції ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ».....	86
3.8 Оцінка конкурентоспроможності ПАТ «ІНТЕРПАЙП НТЗ» після впровадження стратегії розширення ринків збуту експортної продукції...	87
ВИСНОВКИ	90
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ.....	94
ДОДАТОК А Сертифікат ISO 14001-2015.....	100
ДОДАТОК Б Сертифікат ISO 9001-2001.....	101
ДОДАТОК В Фінансова звітність підприємства.....	102
ДОДАТОК Г Тези доповіді.....	106